

FONETICKÁ CVIČENÍ

Distanční studijní text

Eva Klímová

Opava 2018

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
FILOZOFICKO-
PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA V OPAVĚ

Obor: 0232 Literatura a lingvistika

Klíčová slova: Fonetica, suono, fonema, articolazione, vocale, discendente, durata, accento, chiuso, aperto, consonante, consonanti geminate, dittongo, ascendente, cogeminazione;

Anotace: Předmět *Fonetická cvičení* je zaměřený prakticky. Pro jednotlivé lekce fonetických cvičení je vždy vybrán jeden jev důležitý z hlediska produkce řeči. Zvýšená pozornost je přitom věnována nácviku výslovnosti těch italských hlásek, které jsou pro systém hlásek v italštině charakteristické a které se nevyskytují v systému hlásek mateřského jazyka. Součástí náplně jednotlivých fonetických cvičení tvoří imitační cvičení, včetně nácviku intonace italské výpovědi s důrazem na její rozlišovací hodnotu. Součástí každé z lekcí je poslech autentických nahrávek dialogů se zaměřením na nácvik porozumění přirozené řeči v různých komunikačních situacích a také procvičování fonetické transkripce italského textu s cílem vést studenty k uvědomělé a přesné výslovnosti v italštině.

Program kurzu může být podle potřeby aktualizována a může tak docházet i k aktualizaci a doplňování studijního materiálu v programu Moodle.

Autor: doc. PhDr. Eva Klímová, Ph.D.

OBSAH

ÚVODEM.....	5
RYCHLÝ NÁHLED STUDIJNÍ OPORY.....	6
POŽADAVKY KE ZKOUŠCE.....	7
1 TÉMA 1 IPA – INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET, ACCENTO, DURATA, SILLABA, ENFASI.....	8
Výkladová část.....	8
2 TÉMA 2 LE VOCALI – IL SISTEMA DELLA VOCALI ITALIANE: <i>E CHIUSA</i> (ELEFANTE), <i>E APERTA</i> (ERBA)	10
Výkladová část.....	10
3 TÉMA 3 <i>E CHIUSA</i> (ELEFANTE), <i>E APERTA</i> (ERBA).....	12
Výkladová část.....	12
4 TÉMA 4 LA VOCALE <i>O CHIUSA</i> (<i>ORECCHIO</i>), <i>O APERTA</i> (<i>OCCHIO</i>).....	13
Výkladová část.....	13
5 TÉMA 5 DITTONGHI ASCENDENTI: <i>PIEDE</i> , <i>UOMO</i> ; DITTONGHI DISCENDENTI: <i>PAUSA</i> , <i>FAI</i> , <i>SEI</i> ; IATO;.....	14
Výkladová část.....	14
6 TÉMA 6 LE CONSONANTI GEMINATE	15
Výkladová část.....	15
7 TÉMA 7 QU (QUADRO), GU (GUANTI).....	16
Výkladová část.....	16
8 TÉMA 8 SC (I, E) [Σ] PESCE.....	17
Výkladová část.....	17
9 TÉMA 9 C (I, E) CENTO, G (I, E) GELATO	18
Výkladová část.....	18
10 TÉMA 10 Z (CALZA), Z (ZAINO)	19
Výkladová část.....	19
11 TÉMA 11 <i>GL(I)</i> FOGLIA	20
Výkladová část.....	20
12 TÉMA 12 <i>GN</i> GNOMO.....	21
Výkladová část.....	21
13 TÉMA 13 TRASCRIZIONE FONETICA: ESERCIZI.....	22
Výkladová část.....	22

LITERATURA	24
SHRNUTÍ STUDIJNÍ OPORY	25

Úvodem

Tato studijní opora k předmětu *Fonetická cvičení* je studijní text určený studentům programu Italská v kombinované formě. Předmět se realizuje v desíti (10) tutoriálech přímé výuky. V jejich průběhu je komentován a vykládán studijní text ke každému tématu kurzu prezentovaný v e-learningovém kurzu s důrazem na procvičování konkrétní hlásky.

Předmět *Fonetická cvičení* má praktický charakter a je úzce propojen s teoreticky orientovaným kurzem fonetiky a fonologie italštiny soustředěným na základní terminologii předmětu. Fonetická cvičení jsou zaměřena na nácvik těch italských hlásek, které buď neexistují v češtině, nebo se svou artikulací od nich liší.

V průběhu výuky se vyučující zaměřuje na výklad klíčových otázek a problémů, zdůrazňuje jejich význam a odkazuje na konkrétní lekce (unità) studované povinné literatury. Cílem přitom je, aby si student získal zásadní poznatky o správné výslovnosti v italštině a učil se je při mluvení uplatňovat.

Každé téma je proto rozpracováno za použití konkrétních distančních prvků. Jsou to:

rychlý náhled tématu/úvod

cíle

klíčová slova

shrnutí/závěr

kontrolní otázka

Součástí tohoto studijního textu je e-learningový kurz. Další informace o něm jsou uvedeny v části „O kurzu podrobněji“ včetně způsobu komunikace.

Rychlý náhled studijní opory

Náplň následujících stránek je popis předmětu *Fonetická cvičení*. Náplň předmětu tvoří program obsahující 13 témat.

- Pro každé téma je vytvořen text ke studiu, který je osnovou jednotlivých lekcí a zároveň metodickým návodem, jak pracovat s jednotlivými lekcemi předepsané učebnice. Jsou v něm rovněž označeny strany k poslechovým cvičením a cvičením, která se vypracovávají písemně. Obsahují fonetický přepis modelových slov jako příklad pro další fonetické přepisy. Jako nástroj ke kontrole pochopení a osvojení studovaného jevu prezentovaného ve studijním textu slouží jednotlivá cvičení, jejichž kontrola probíhá při výuce (tutoriálu). Fonetické přepisy studenti průběžně posílají vyučující k opravě a dalším komentářům k eventuálním chybám.
- Seznam povinné a doporučené literatury je uveden v závěrečné části této studijní opory.
- Jednotlivá témata předmětu obsahují následující části:
 - Úvod se stanovenými cíli a klíčovými slovy
 - Výkladovou část (s odkazem na dané téma e-learningového kurzu)
 - Závěr (souhrn)

Všechny tyto prvky mají napomáhat studujícím při organizaci jejich studia.

- Předmět je ukončen písemnou zkouškou. Požadavky ke zkoušce jsou uvedeny níže.

Požadavky ke zkoušce

Znalost látky v rozsahu cvičení podle jednotlivých témat e-learningového kurzu v souladu s odkazy na:

Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*. Perugia: Guerra, 1996.

Pačesová, J. *Fonetika italštiny*. Brno: FF MU, 1992.

1 TÉMA 1 IPA – International Phonetic Alphabet, accento, durata, sillaba, enfasi

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Téma má úvodní charakter: představuje program předmětu *Fonetických cvičení*. Vysvětluje způsob, jakým se bude pracovat s učebnicí, která je základním studijním textem a nabízí hlavní pracovní materiál. Téma je prezentováno ve struktuře:

- Fonetica, fono
- Fonologia, fonema, allofono
- AFI (IPA) Associazione Fonetica Internazionale
- Terminologia

CÍLE

Cílem tématu je uvést předmět fonetických cvičení a základní terminologii v italštině. Téma proto zdůrazňuje jeho význam pro nácvik spisovné výslovnosti italštiny a správnou artikulaci jednotlivých italských hlásek.

Student si osvojí základní terminologii, kterou následně používá při dalším studiu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Fonetica, fono, fonologia, fonema, articolazione, pronuncia, valore, fonologico, accento, durata, sillaba, trascrizione fonetica;

Výkladová část

Viz Téma 1 e-learningového kurzu s odkazy na další studijní materiál povinné literatury.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Úvodní téma seznamuje studenty s programem předmětu a jeho místem v programu studia. Vedle uvedení vymezení studia fonetiky a fonologie je kladen

důraz na její význam pro spisovnou italskou výslovnost a správnou artikulaci jednotlivých italských hlásek.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 1 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

2 TĚMA 2 LE VOCALI – IL SISTEMA DELLA VOCALI ITALIANE: e CHIUSA (ELEFANTE), e APERTA (ERBA)

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Téma uvádí italský vokální systém, čímž navazuje na obecně zaměřenou přednášku předmětu *Fonetika a fonologie italštiny*. Je vyložena fonologický rozdíl mezi zavřeným a otevřeným „e“. S odkazem na jednotlivé lekce učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano* je prezentováno ve struktuře:

Unità 2: /e/ chiusa (*elefante*)

Unità 3: /ɛ/ aperta (*erba*)

CÍLE

Cílem tématu je vyložit fonetický i fonologický rozdíl mezi zavřeným a otevřeným „e“. Konkrétním výstupem je nácvik výslovnosti obou uvedených samohlásek, na cvičeních určených k vypracování procvičit jejich výskyt a přistoupit k dovednosti fonetického přepisu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Vocale, sistema delle vocali, e chiusa, e aperta, trascrizione fonetica;

Výkladová část

Viz Téma 2 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma uvádí italský vokální systém, čímž navazuje na obecně zaměřenou přednášku předmětu *Fonetika a fonologie italštiny*. Je vyložena fonologický rozdíl mezi zavřeným a otevřeným „e“. Cílem tématu je vyložit fonetický i fonologický rozdíl mezi zavřeným a otevřeným „e“. Výstupem je nácvik výslovnosti obou uvedených samohlásek.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 2 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

3 Téma 3 e CHIUSA (elefante), e APERTA (erba)

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Tématem je vyloženo a procvičeno fonologický rozdíl mezi zavřeným a otevřeným „e“. Student postupuje podle pokynů na lekci 4 učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*.

CÍLE

Cílem tématu je vyložit fonetický i fonologický rozdíl mezi zavřeným a otevřeným „o“. Konkrétním výstupem je nácvik výslovnosti obou uvedených samohlásek, na cvičeních určených k vypracování procvičit jejich výskyt a přistoupit k dovednosti fonetického přepisu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Vocale chiusa, vocale aperta, valore fonologico; accento acuto, accento grave; trascrizione fonetica;

Výkladová část

Viz Téma 3 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma je věnováno rozdílu mezi zavřeným a otevřeným „e“ s důrazem na fonologickou hodnotu tohoto rozdílu. Fonetický přepis uvedených příkladů je prvním návodem k nácviku fonetického přepisu, který je součástí zkoušky.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 3 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

4 Téma 4 LA VOCALE o CHIUSA (*orecchio*), o APERTA (*occhio*)

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Tématem je vyložena a procvičena fonologický rozdíl mezi zavřeným a otevřeným „o“. Student postupuje podle pokynů na lekce 6, 7 a 8 učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*.

CÍLE

Cílem tématu je vyložit fonetický i fonologický rozdíl mezi zavřeným a otevřeným „o“. Konkrétním výstupem je nácvik výslovnosti obou uvedených samohlásek, na cvičeních určených k vypracování sledovat jejich výskyt a pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Vocale chiusa, vocale aperta, valore fonologico; accento acuto, accento grave; trascrizione fonetica;

Výkladová část

Viz Téma 4 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma je věnováno rozdílu mezi zavřeným a otevřeným „o“ s důrazem na fonologickou hodnotu tohoto rozdílu. Fonetický přepis uvedených příkladů je prvním návodem k nácviku fonetického přepisu, který je součástí zkoušky.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 4 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

5 TÉMA 5 DITTONGHI ASCENDENTI: *piede, uomo*; DITTONGHI DISCENDENTI: *pausa, fai, sei*; IATO;

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Tématem jsou italské diftongy stoupavé a klesavé včetně popisu jejich charakteristiky a vzniku. Součástí tématu je vyložit rozdíl mezi diftongem a hiátem a popsat případy vzniku hiátu. Student postupuje podle pokynů na lekce 10, 11 a 12 učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*.

CÍLE

Cílem tématu je vyložit a popsat a procvičit výslovnost italských diftongů, včetně způsobu jejich tvoření. Konkrétním výstupem je nácvik výslovnosti obou uvedených typů diftongů, na cvičeních určených k vypracování sledovat jejich výskyt a pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu.

KLÍČOVÁ SLOVA

dittongo; vocali deboli, vocali forti, dittongo ascendente, dittongo discendente, iato;

Výkladová část

Viz Téma 5 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma je věnováno italským diftongům, včetně popisu rozdílu mezi diftongem stoupavým a klesavým a způsobu jejich tvoření. Dalším studovaným jevem je hiát. Fonetický přepis uvedených příkladů je prvním návodem k nácviku fonetického přepisu, který je součástí zkoušky.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 5 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

6 TÉMA 6 LE CONSONANTI GEMINATE

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Tématem je na významný rys italského konsonantického systému, tj. na zdvojené konsonanty. Student postupuje podle pokynů na lekce 13 učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*.

CÍLE

Cílem tématu je vyložit a popsat a procvičit výslovnost zdvojených (tzv. dlouhých) konsonantů, typického jevu v italské fonetice. Konkrétním výstupem vedle nácvi-ku výslovnosti je pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu zdvoje-ných konsonantů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Consonante doppia, consonante lunga; trascrizione fonetica;

Výkladová část

Viz Téma 6 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemné-mu vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma uvádí typický rys italského fonetického systému, zdvojené (tzv. dlouhé) konsonanty. Fonetickým přepisem uvedených příkladů dochází k dalšímu nácvi-ku fonetického přepisu, který je součástí zkoušky.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 6 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho zákla-dě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

7 TÉMA 7 *qu* (*quadro*), *gu* (*guanti*)

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Téma uvádí hlásky *qu* (modelové slovo *quadro*), a hlásku *gu* (modelové slovo *guanti*) jako součást diftongů. Student postupuje podle pokynů na lekce 23 a 24 učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*.

CÍLE

Cílem tématu je vyložit a popsat a procvičit výslovnost hlásky *qu*, a *gu*. Konkrétním výstupem vedle nácviku výslovnosti je pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu diftongů.

KLÍČOVÁ SLOVA

qu; *gu*; dittongo; trascrizione fonetica;

Výkladová část

Viz Téma 7 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma uvádí hlásky *qu* (modelové slovo *quadro*), a hlásku *gu* (modelové slovo *guanti*) jako součást diftongů s cílem popsat a procvičit jejich výslovnost a pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu diftongů.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 7 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

8 TÉMA 8 sc (i, e) [ʃ] pesce

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Téma uvádí palatální souhlásku sc (i, e) [ʃ] (modelové slovo *pesce*), která náleží do skupiny vždy zdvojených souhlásek. Student postupuje podle pokynů na lekce 33 učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*.

CÍLE

Cílem tématu je vyložit, popsat a procvičit výslovnost hlásky [ʃ]. Konkrétním výstupem vedle nácviku výslovnosti je pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu vždy zdvojených konsonantů.

KLÍČOVÁ SLOVA

suono [ʃ], sempre doppia (lunga); trascrizione fonetica; posizione intervocalica;

Výkladová část

Viz Téma 8 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma uvádí souhlásku sc (i, e) [ʃ] (modelové slovo *pesce*), která náleží do skupiny vždy zdvojených souhlásek s cílem procvičit její výslovnost a pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu vždy zdvojených konsonantů.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 8 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

9 TÉMA 9 c (i, e) cento, g (i, e) gelato

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Téma uvádí hlásku *c* [tʃ] v pozici před předními samohláskami *i, e* (modelové slovo *cento*) a hlásku *g* [dʒ] v pozici před předními samohláskami *i, e* (modelové slovo *gelato*). Student postupuje podle pokynů na lekce 37 učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*.

CÍLE

Cílem tématu je vyložit, popsat a procvičit výslovnost hlásky [tʃ] a hlásky [dʒ]. Konkrétním výstupem vedle nácviku výslovnosti je pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu těchto konsonantů.

KLÍČOVÁ SLOVA

suono [tʃ], suono [dʒ], trascrizione fonetica;

Výkladová část

Viz Téma 9 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Tématem je hlásky *c* [tʃ] v pozici před předními samohláskami *i, e* a hlásky *g* [dʒ] v téže pozici s cílem procvičit jejich výslovnost a pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu těchto konsonantů.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 9 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

10 TÉMA 10 z (calza), z (zaino)

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Téma uvádí hlásku [ts] (modelové slovo *calza*) a hlásku [dz] (modelové slovo *zaino*), které náležejí do skupiny vždy zdvojených souhlásek v intervokalické pozici. Student postupuje podle pokynů na lekcích 38, 39 a 40 učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*.

CÍLE

Cílem tématu je vyložit, popsat a procvičit výslovnost hlásek [ts] a [dz]. Konkrétním výstupem vedle nácvičku výslovnosti je rozvíjení dovednosti fonetického přepisu vždy zdvojených konsonantů.

KLÍČOVÁ SLOVA

suono [ts], suono [dz], sempre doppia (lunga); trascrizione fonetica; posizione intervocalica;

Výkladová část

Viz Téma 10 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma uvádí hlásku [ts] a hlásku [dz], které náležejí do skupiny vždy zdvojených souhlásek v intervokalické pozici s cílem popsat a procvičit jejich výslovnost a pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu vždy zdvojených konsonantů.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 10 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

11 TÉMA 11 *gl(i) foglia*

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Téma uvádí palatální souhlásku *g*l (i) [ʎ] (modelové slovo *fogli*a), která náleží do skupiny vždy zdvojených souhlásek. Její artikulace neodpovídá artikulaci žádné z hlásek v češtině, proto je nácvičku její výslovnosti nutno věnovat zvýšenou pozornost. Student postupuje podle pokynů na lekce 41 učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*.

CÍLE

Cílem tématu je vyložit, popsat a procvičit výslovnost hlásky [ʎ], jejíž artikulaci je nutno věnovat zvýšenou pozornost. Konkrétním výstupem vedle nácvičky výslovnosti je rozvíjení dovednosti fonetického přepisu vždy zdvojených konsonantů.

KLÍČOVÁ SLOVA

suono [ʎ], sempre doppia (lunga); trascrizione fonetica; posizione iniziale;

Výkladová část

Viz Téma 11 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma uvádí souhlásku *g*l (i) [ʎ] (modelové slovo *fogli*a), která náleží do skupiny vždy zdvojených souhlásek s cílem procvičit její výslovnost a pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu vždy zdvojených konsonantů.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 11 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

12 TÉMA 12 *gn gnomo*

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Téma uvádí palatální souhlásku *gn* [ɲ] (modelové slovo *gnomo*), která náleží do skupiny vždy zdvojených souhlásek. Její artikulace odpovídá přibližně artikulaci hlásky *ň* v češtině, přesto je nácvičku její výslovnosti nutno věnovat zvýšenou pozornost právě proto, že je v italštině vždy zdvojená. Student postupuje podle pokynů na lekce 46 učebnice Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*.

CÍLE

Cílem tématu je vyložit, popsat a procvičit výslovnost hlásky [ɲ], jejíž artikulaci je pro její zdvojený charakter nutno věnovat zvýšenou pozornost. Konkrétním výstupem vedle nácvičky výslovnosti je rozvíjení dovednosti fonetického přepisu vždy zdvojených konsonantů.

KLÍČOVÁ SLOVA

suono [ɲ], sempre doppia (lunga); trascrizione fonetica; posizione iniziale;

Výkladová část

Viz **Téma 12** e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma uvádí souhlásku [ɲ] (modelové slovo *gnomo*), která náleží do skupiny vždy zdvojených souhlásek s cílem procvičit její výslovnost a pokračovat v rozvíjení dovednosti fonetického přepisu vždy zdvojených konsonantů.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uvedeny u tématu 12 e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč k učebnici.

13 TÉMA 13 TRASCRIZIONE FONETICA: ESERCIZI

RYCHLÝ NÁHLED TÉMATU: ÚVOD

Závěrečné téma je věnováno kontrole cvičení a fonetických přepisů, které studenti vykonávají v průběhu celého semestru. Důraz je kladen na užívání fonetických znaků a na hlásky, které jsou v italštině specifické a na diftongy, jejichž výskyt je v italštině výrazný.

CÍLE

Cílem tématu je upevnit znalosti předchozích témat a umožnit studentům kontrolu cvičení a fonetických přepisů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Fonetický přepis, fonetický znak, diftongy;

Výkladová část

Viz **Téma 13 e-learningového kurzu s odkazy a úkoly k poslechu a písemnému vypracování.**

SHRNUTÍ TÉMATU (ZÁVĚR)

Téma uzavírá program předmětu *Fonetická cvičení*. Je věnováno kontrole cvičení a fonetických přepisů, které studenti vykonávají v průběhu celého semestru. Důraz je kladen na užívání fonetických znaků a na hlásky, které jsou v italštině specifické a na diftongy s cílem upevnit znalosti předchozích témat a umožnit studentům kontrolu cvičení a jejich fonetických přepisů.

KONTROLNÍ OTÁZKA/ÚKOLY

Úkoly k poslechu a písemnému vypracování jsou uváděny průběžně u každého tématu e-learningového kurzu. Student u každého cvičení analyzuje příklad, na jeho základě pak vypracovává celé cvičení. Ke kontrole cvičení slouží klíč

k učebnici. Součástí tématu 13 e-learningového kurzu jsou modelové fonetické přepisy některých cvičení.

LITERATURA

Povinná:

Studijní materiál v elektronické podobě MOODLE

Costamagna, L. *Pronunciare l'italiano*. Perugia: Guerra, 1996.

Pačesová, J. *Fonetika italštiny*. Brno: FF MU, 1992.

Doporučená:

Albano Leoni, F., Maturi, P. *Manuale di fonetica*. Roma: Carocci, 2002.

Pačesová, J. a kol. *Úvod do fonetiky románských jazyků*. Praha: SPN, 1980.

Radimský, J. *Fonetika italštiny*. Praha: Karolinum, 2018.

Shrnutí studijní opory

V úvodním cvičení je posluchač seznámen s předmětem *Fonetická cvičení* a se základními pojmy a termíny, které bude v průběhu cvičení používat. Následně se seznamuje s významem fonetického přepisu pro studium italštiny a se zásadami správné výslovnosti v italštině. Zásadní význam v programu kurzu mají témata týkající se popisu jednotlivých samohlásek (vokálů), dvojhlásek (diftongů) a souhlásek (konsonantů) v italštině, který je součástí každé z vybraných lekcí (unità).

Jednotlivá témata kurzu *Fonetická cvičení* jsou ve studijní opoře stručně uvedena a v bodech je vytvořena jejich struktura včetně cílů, klíčových slov a shrnutí. Student podle přesně vymezeného zadání provádí poslechová cvičení, vypracovává cvičení a fonetické přepisy a může si tak utvořit představu, jaké úkoly budou součástí písemné zkoušky. Jednotčím cílem kurzu je popsat a charakterizovat jednotlivé aspekty správné výslovnosti italského jazyka. Předmět velmi úzce navazuje na předmět *Fonetika a fonologie italštiny* a poznatky a znalosti získané v tomto předmětu tak mohou mít i zobecňující charakter.

Název: **FONETICKÁ CVIČENÍ**

Autor: **doc. PhDr. Eva Klímová, Ph.D.**

Vydavatel: Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Určeno: studentům SU FPF Opava

Počet stran: 26

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou.